

سفر معاون وزارت خارجه عربستان به تهران و موج گمانه زنی‌ها

قطار میانجیگری در ایستگاه ریاض

سفر روز یکشنبه سعود بن محمد الساطی معاون وزیر خارجه عربستان سعودی به تهران، نقطه آغاز موجی از تحلیل‌ها و گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال آغاز نقش‌آفرینی ریاض در مدیریت تنش ایران و آمریکا شد؛ گمانه‌هایی که درست پس از رسانه‌ای شدن نامه مسعود پزشکیان به محمد بن سلمان و سفر اخیر ولیعهد به کاخ سفید شدت گرفت. دیپلماسی ایرانی نوشت؛ این سفر در حالی انجام شد که فضای سیاسی و رسانه‌ای ایران همچنان تحت تأثیر روایت‌های متفاوت درباره محتوای نامه‌ای بود که رئیس‌جمهور ایران برای ولیعهد سعودی فرستاده است. روایت رسمی از این نامه را علیرضا غنایتی، سفیر ایران در عربستان ارائه کرد و تأکید داشت که پیام پزشکیان صرفاً در چارچوب قدردانی از تسهیلات حج و تأکید بر تقویت روابط دو جانبه بوده و هیچ ارتباطی با پرونده هسته‌ای یا میانجی‌گری میان تهران و واشنگتن نداشته است، اما در برابر این روایت، گزارش رویترز قرار داشت که با استناد به منابعی در منطقه ادعا کرد محتوای نامه فراتر از مناسک حج بوده و در آن از آمادگی ایران برای حل‌وفصل اختلافات هسته‌ای از مسیر دیپلماسی سخن گفته شده است. به نوشته الاخبار؛ حتی تماس‌هایی میان ریاض و تهران برای برگزاری یک دیدار سطح بالا پس از خروج بن سلمان از واشنگتن انجام شده است. هرچند تهران این خبر را نه تأیید کرد و نه تکذیب، اما نفس انتشار چنین روایتی نشان داد که نگاه‌ها به سمت عربستان دوباره در حال تغییر است. با توجه به بین خطوط این خبرها است که باید سفر معاون وزیر خارجه عربستان را جدی گرفت و تنها یک دیدار رسمی دو جانبه نبود؛ بلکه از آن مهم‌تر، در امتداد سلسله تحولاتی قرار دارد که طی سه هفته گذشته فضای جدیدی را در مناسبات تهران، ریاض و واشنگتن شکل داده است.

◀ **تلاش هماهنگ**

اهمیت سفر مقام سعودی زمانی دوچندان شد که تقریباً در همان ساعت، هواپیمای حامل هاگان فیدان وزیر خارجه ترکیه نیز در مهرآباد به زمین نشست. چنین همزمانی‌ای در سال‌های گذشته کم سابقه بود و از همان لحظه نخست این تصور را ایجاد کرد که تهران در مرکز یک ابتکار دیپلماتیک تازه قرار گرفته؛ ابتکاری که بازیگران اصلی آن دو کشور هستند که هم به غرب دسترسی دارند، هم با ایران کانال فعال دارند، و هم در سال‌های اخیر نقش میانجی در پرونده‌های منطقه‌ای را تجربه کرده‌اند. فیدان به‌طور سنتی حامل پیام‌هایی فراتر از یک وزیر خارجه معمولی تلقی می‌شود؛ کسی که هم سابقه امنیتی طولانی دارد و هم از نزدیک‌ترین مشاوران اردوغان است. او در ماه‌های اخیر کوشیده جایگاه ترکیه را در معادلات امنیتی خاورمیانه بازسازی کند، به‌ویژه در فضای پس از حملات زوئن و نگرانی‌های مشترک درباره احتمال یک درگیری گسترده. از همین رو حضور او در تهران در کنار سفر مقام سعودی، این برداشت را تقویت کرد که هر دو طرف حامل پیام‌هایی درباره پرونده هسته‌ای و مدیریت تنش ایران و آمریکا و نیز معادلات منطقه‌ای و مشخصاً لبنان، عراق، سوریه و فلسطین هستند. برخی منابع دیپلماتیک در تهران می‌گویند پیام مشترک این دو سفر را می‌توان چنین خلاصه کرد که «کشورهای منطقه نگران ورود بحران ایران و آمریکا به نقطه بی‌بازگشت‌اند و ترجیح می‌دهند به جای آنکه طرف‌های خارجی قواعد بازی را بنویسند، ابتکار را خودشان در دست بگیرند.» در واقع، عربستان و ترکیه هر دو به این جمع‌بندی رسیدند که ادامه وضعیت فعلی می‌تواند امنیت خاورمیانه را در معرض شوک‌های تازه قرار دهد؛ شوک‌هایی که نه به نفع ریاض است، نه آنکارا، و نه حتی واشنگتن.

◀ **میانجی ناپذیری یک تنش**

با وجود همه تحلیل‌ها درباره نقش‌آفرینی عربستان یا ترکیه، و با وجود روایت‌هایی که درباره تمایل ترامپ برای سپردن پرونده ایران به بن سلمان منتشر شده، بخش مهمی از ارزیابی‌های مستقل به سمت یک گزاره مشترک والیته بدبینانه میل می‌کند که تنش ایران و آمریکا در وضعیت فعلی اساساً میانجی‌ناپذیر شده است. این گزاره نه صرفاً محصول فضای داخلی ایران، بلکه نتیجه یک ارزیابی گسترده در سطح اندیشکده‌ها و رسانه‌های معتبر بین‌المللی است. مجله اکونومیست در گزارشی تازه با بررسی وضعیت دو کشور پس از حملات ژوئن تأکید کرده است که «فعلاً نباید روی هیچ توافقی میان ایران و آمریکا حساب باز کرد». این گزارش یادآور شده که علیرغم پنج دور گفت‌وگو با میانجی‌گری عمان، تصمیم دولت آمریکا برای مشارکت در حمله به اهداف هسته‌ای ایران، عملاً مسیر دیپلماسی را در داخل ایران بی‌اعتبار کرد و اکنون هرگونه مذاکره‌ای برای تهران هزینه سیاسی سنگینی دارد. اکونومیست همچنین با اشاره به بی‌اعتمادی عمیق طرفین و بازگشت واشنگتن به موضع حداکثری «غنی‌سازی صفر»، احتمال هرگونه توافق را «بسیار پایین» توصیف کرده است. در تهران نیز چنین ارزیابی‌هایی قابل مشاهده است. بخش‌هایی از جریان تصمیم‌سازی در ایران بر این باورند که تلاش برای میانجی‌گری کشورهای منطقه در شرایط فعلی کارکردی ندارد، زیرا مسئله تهران و واشنگتن از سطح یک اختلاف قابل مدیریت گذشته و به سطح یک تقابل ساختاری و امنیتی رسیده است. حملات ژوئن، علاوه بر پیام نظامی، پیام سیاسی مهم‌تری داشت؛ اینکه آمریکا و اسرائیل حاضرند از ابزار نظامی برای تغییر رفتار ایران استفاده کنند و این در تهران به‌عنوان «پایان دوره اعتماد به میانجی‌ها» تعبیر می‌شود. در چنین شرایطی اگرچه سفر مقام سعودی به تهران و همزمانی آن با دیدار وزیر خارجه ترکیه می‌تواند نشانه‌ای از تلاش هماهنگ کشورهای منطقه برای جلوگیری از تشدید بحران باشد، اما واقعیت این است که بحران اصلی، یعنی نزاع میان تهران و واشنگتن، نه در ریاض و آنکارا و منسقط، بلکه در پایتخت‌های دو طرف تصمیم‌گیری خواهد شد. و تا زمانی که این دو مرکز اراده‌ای برای تغییر مسیر نداشته باشند، هیچ میانجی‌ای، حتی اگر وزن و نفوذ عربستان و ترکیه را داشته باشد، نمی‌تواند گره اصلی این تقابل را باز کند.

ناصر ابراهیمی در گفت‌وگو با «آرمان ملی» مطرح کرد:

بازی باتماشاکر کم

به ضرر فوتبال

توصیه به بازیکنان برای تغییر نتیجه را قبول ندارم

بازی باتماشاکر کم به ضرر فوتبال ماتامم خواهد شد

پرونده دربی قهرمان لیگ خواهد شد

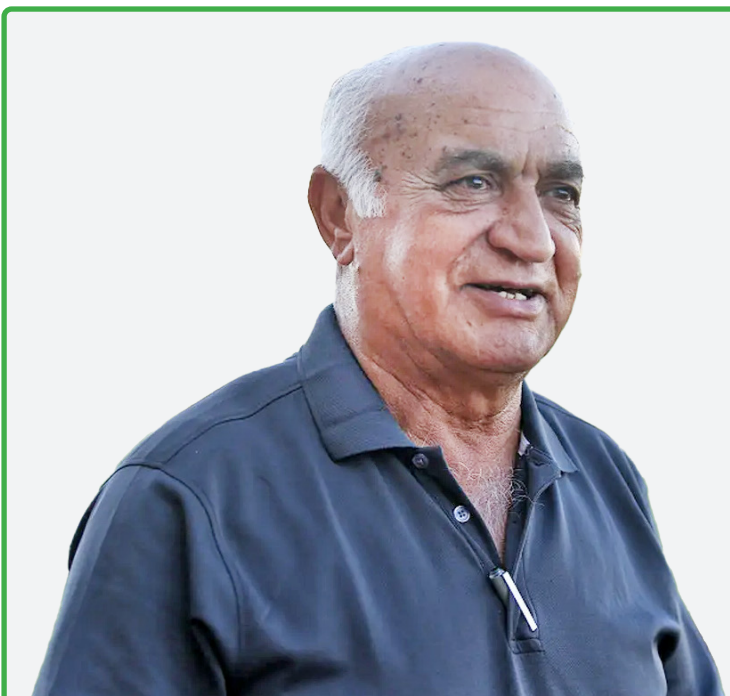
آرمان ملی - احسان انصاری: آیا توصیه از بیرون زمین برای تغییر نتیجه صحت دارد؟ چه کسانی از بیرون به بازیکنان توصیه می‌کردند نتیجه را تعدماً تغییر بدهند؟ شرایط استقلال و پرسپولیس در آستانه دربی به چه صورت است؟ کیفیت لیگ امسال به چه صورت بوده است؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سوالات با ناصر ابراهیمی مربی پیشین تیم ملی و پرسپولیس گفت‌وگو کرده است. ابراهیمی معتقد است: «در ایران یک نوجوان ۱۲ سال درس می‌خواند که به او دیپلم بدهند. این در حالی است که امروز یک نوجوان ۱۷ ساله به بازیکن فیکس تیم بارسلونا تبدیل شده است. فوتبال پایه ما از بین رفته است. هر اتفاقی هم که رخ می‌دهد و تیم نتیجه نمی‌گیرد سریع می‌خواهند مربی را تغییر بدهند. مگر قرار است مربی در زمین بازی

◀ **کیفیت بازی‌های لیگ امسال به چه میزان رضایت بخش بوده است؟**

کیفیت بازی‌های امسال پایین بوده و در یازده هفته‌ای که از لیگ برتر گذشته شاهد بازی‌های بی‌کیفیت و سطح پایینی بودیم. اگر تیم‌های لیگ برتر را به شش تیم بالای جدول، پنج تیم میانی و پنج تیم کم برای بقا در لیگ برتر می‌چنگند تقسیم کنیم همه این تیم‌ها کیفیت پایینی داشته‌اند. حتی تیم‌هایی مانند پرسپولیس، استقلال، تراکتور، سپاهان و فولاد نیز سطح بالایی از فوتبال ارائه نکردند همه با چالش مواجه بوده‌اند. همه تیم‌های لیگ برتر نتها درنبال نتیجه هستند. این در حالی است که در گذشته وضعیت به این صورت نبود و تیم‌ها در ابتدا بازی زیبا ارائه می‌کردند و سپس دنبال نتیجه بودند. در سال‌های اخیر فوتبال پایه در کشور از بین رفته و امروز بازیکنانی که در لیگ برتر بازی می‌کنند فوتبالیست نیستند و بلکه فوتبال باز هستند. جوان ۱۷ یا ۱۸ ساله‌ای که امروز به ورزشگاه می‌رود و بازی‌های این بازیکنان را تماشا می‌کند، اطلاع ندارد که که ۴۰ یا ۵۰ سال پیش چه بازیکنانی در لیگ بازی می‌کردند که شاید بی‌تکرار باشند. اغلب این بازیکنان نیز به قیل از انقلاب ۲۰ سال ابتدای انقلاب تعلق داشتند. آخرین کسانی که از این نسل باقی ماندند امثال علی دایی و خداداد عزیزی بودند که وقتی دوران این نسل تمام شد، دیگر بازیکنانی مانند این افراد ظهور نکرد.

◀ **چرا چنین اتفاقی رخ داد؟**

در ایران یک نوجوان ۱۲ سال درس می‌خواند که به او دیپلم بدهند. این در حالی است که امروز یک نوجوان ۱۷ ساله به بازیکن فیکس تیم بارسلونا تبدیل شده است. این وضعیت البته درباره دیگر تیم‌های اروپایی نیز وجود دارد. در ایران نیز زمان این وضعیت وجود داشت و امثال پرویز قلیچ خانی، همایون بهزادی و حمید جاسمیان در همین سن در سطح یک فوتبال ایران بازی می‌کردند. امروز این وضعیت وجود ندارد و فوتبال پایه ما از بین رفته است. هر اتفاقی هم که رخ می‌دهد و تیم نتیجه نمی‌گیرد سریع می‌خواهند مربی را تغییر بدهند. مگر قرار است مربی در زمین بازی کند که سریع مربی تغییر می‌کند؟ اگر شرایط به این صورت است برای تیم ملی ایران بهترین مربی جهان را بیآورند و به او بگویند تیم ایران را در جام جهانی به قهرمانی برسان. آیا در عمل چنین چیزی امکان پذیر است؟ هیچ مربی چنین قولی نمی‌دهد. این در حالی است که فوتبال ما از بازیکن ممتاز تهی شده و فوتبال پایه نیز از بین رفته است. ورزشگاه آزادی در طول دو سال و هشت ماه ساخته شد، در حالی که ۲۰ سال است زمین چمن و سکوهای آن را بازسازی نکرده‌اند. من فکر می‌کنم این تعلل تعمدی است و به دلیل اینکه دوست ندارند تماشاگر زیادی به ورزشگاه‌ها بیایند بازی‌ها

کند که سریع مربی تغییر می‌کند؟ اگر شرایط به این صورت است برای تیم ملی ایران بهترین مربی جهان را بیآورند و به او بگویند تیم ایران را در جام جهانی به قهرمانی برسان. آیا در عمل چنین چیزی امکان پذیر است؟ هیچ مربی چنین قولی نمی‌دهد. این در حالی است که فوتبال ما از بازیکن ممتاز تهی شده و فوتبال پایه نیز از بین رفته است. ورزشگاه آزادی در طول دو سال و هشت ماه ساخته شد. این در حالی است که ۲۰ سال است که زمین چمن و سکوهای آن را بازسازی نکرده‌اند. من فکر می‌کنم این تعلل تعمدی است و به دلیل اینکه دوست ندارند تماشاگر زیادی به ورزشگاه‌ها بیایند بازی‌ها را در قلعه حسن خان برگزار می‌کنند». در ادامه ماحصل این گفت‌وگورا می‌خوانید.

داشتم و به خوبی با فضای این بازی آشنا هستم. به هر حال دربی برای هر دو تیم بازی سنگینی است و من فکر می‌کنم هر کدام از تیم‌ها که در این بازی به پیروزی دست پیدا کنند در نهایت قهرمان لیگ خواهد شد. پرسپولیس و استقلال در لیگ امسال کیفیت خوبی نداشته‌اند و اغلب پیروزی‌هایی که به دست آوردند نیز به دلیل اشتباهات فردی و کم تجربگی بازیکنان تیم رقیب بود. به همین دلیل امیدواریم روز جمعه شاهد بازی خوبی از این دو تیم باشیم. مردم انتظار دارند این دو تیم که جز سرمایه‌های ورزش کشور هستند یک بازی تماشاگر پسند و جذاب ارائه کنند و کسی که این بازی را از نزدیک و یا در تلویزیون می‌بیند از این بازی لذت ببرد.

را در قلعه حسن خان برگزار می‌کنند.

◀ **چرا دوست ندارند تماشاگر به ورزشگاه بیاید؟**

اگر دوست داشتند بازی‌ها را در آزادی برگزار می‌کردند دربی به این مهمی که در گذشته ۱۰۰ هزار تماشاگر داشته را در ارak و با ۱۰ هزار تماشاگر برگزار نمی‌کردند. من زمانی که فوتبال بازی می‌کردم هنگامی که وارد استادبوم امجدیه می‌شدم، در مقابل این همه تماشاگر با جان و دل بازی می‌کردم تا بازی من مورد رضایت تماشاگران واقع شود. در برابر تعداد اندک تماشاگران، انگیزه بازیکن از بین می‌رود. به نظر می‌رسد برای مدیران قدراسیون این مسائل اهمیت ندارد و اولویت‌های دیگری در نظر دارند که البته اغلب کارها به ضرر فوتبال ماتمام شده است. خیلی طبیعی است که وقتی یک بازیکن جوان وارد ورزشگاهی می‌شود که ۸۰ یا ۹۰ هزار تماشاگر دارد انگیزه بیشتری برای بروز استعدادها و توانایی خود پیدا می‌کند.

◀ **ارزیابی شما از وضعیت تیم‌های پرسپولیس و استقلال برای بازی دربی به چه صورت است؟ فکر می‌کنید کف ترازو در نهایت به سود چه تیمی سنگینی خواهد کرد؟**

دربی شرایط خاص خود را دارد. من در ۱۳ دربی حضور

در برابر تعداد اندک تماشاگران، انگیزه بازیکن از بین می‌رود. به نظر می‌رسد برای مدیران قدراسیون این مسائل اهمیت ندارد و اولویت‌های دیگری در نظر دارند که البته اغلب کارها به ضرر فوتبال ماتمام شده است

محسن زنگنه:

دولت به مجمع الجزایر تبدیل شده است

بنزینی مسئله ماشین‌های نوپلاک یک علامت سوال است که ایجاد شده، اظهار کرد: توجه کئیدالان هم در بنزین داریم دچار مشکل از می‌شویم؛ مادر از چندین قیمت داریم اما آن چیزی که در جامعه تأثیرگذار است قیمت ارز کف بازار است. یعنی مردم ارز نیامی یا ارز بازار اول و دوم نمی‌گویند، در مورد بنزین هم همین طور است، در حقیقت از فردا بنزین ۵ تومان است که تعیین کننده شاخص‌های اقتصادی در بازار است. این نماینده مجلس بیان کرد: هر چقدر هم به مردم گفته شود، ۶۰ لیتر اول بنزین خودتان را دارید، ۱۰۰ لیتر بعدی را هم دارید باز هم تأثیرات آن عدد وجود دارد. قصد من این است که بگویم دولت‌ها در این مواقع دوست دارند واقعیت را

فی کنند. وی ادامه داد: بحث این است افزایش قیمت بنزین به چه دلیل است؟ آیا

یادداشت

شیخ جنگ در آسمان منطقه

محمد علی مهندی

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

اقدامات تجاوزکارانه و تحریک‌آمیز رژیم صهیونیستی در لبنان، سوریه و عراق احتمال بروز یک جنگ ویرانگر در لبنان و کل منطقه را افزایش داده است. یک سال از اعلام آتش بس در لبنان می‌گذرد. در این مدت، حزب... لبنان مقررآت آتش بس را کاملاً رعایت کرده و حتی یک گلوله هم شلیک نکرده، در حالی که ارتش صهیونیستی در طول این مدت، به‌ادعان نیروهای حافظ صلح سازمان ملل در جنوب لبنان، بیش از ۱۰ هزار بار آتش بس را نقض کرده و با استفاده از آتش توپخانه و حملات با چنگنده و پهپاد، ضمن ویران کردن روستاهای جنوب لبنان بیش از ۵۰۰ نفر را نیز به شهادت رسانده است. خویشنداری مقاومت در برابر همه این تجاوزها به این دلیل است که دولت رسمی لبنان مسئولیت آتش بس را برعهده دارد، اما این دولت که امکان نظامی برای مقابله با رژیم صهیونیستی را ندارد، اقداماتی از طریق ارتباط با آمریکا و کمیته پنجگانه ناظر بر آتش بس و مجامع بین‌المللی به عمل آورد که بی‌نتیجه بود و ثابت شد که پیوند راه‌های حقوقی و دیپلماتیک، کارساز نیست و دشمن، زبانی جز زبان قدرت را نمی‌فهمد، اما حمله هفته گذشته ارتش صهیونیستی به ساختمانی در حومه جنوبی بیروت و شهادت «هنیم علی طباطبائی» از مسئولان بلندپایه مقاومت و چهار عضو دیگر حزب... شرایطی را پدید آورد که ادامه خویشنداری را ناممکن می‌کند. مشخص شد که رژیم صهیونیستی در ادامه جنایات خود هیچ حد و مرزی نمی‌شناسد و دولت لبنان نیز امکان حفظ حاکمیت و دفاع از سرزمین و شهروندان خود را ندارد، لذا چاره‌ای نیست جز آنکه مقاومت به صبر و خویشنداری پایان دهد و ابتکار عمل را در دست گیرد. شیخ نعیم قاسم، دبیرکل حزب... در سخنرانی عصر جمعه گفت: «ما حق داریم پاسخ دهیم و زمان پاسخ را تعیین خواهیم کرد». در مقابل، ارتش صهیونیستی تهدید کرد که «هرگونه تلاش از سوی حزب... علیه امنیت اسرائیل را با قدرت بسیار بالائی پاسخ خواهیم داد». معلوم نیست رژیم صهیونیستی روی چه اساسی محاسبه می‌کند و آیا معتقد است که حزب... ضعیف شده و امکان پاسخ قوی را ندارد؟ یا در چارچوب یک طرح گسترده تعدماً می‌کوشد حزب... را وارد درگیری کند؟ اکنون دو سوال پیرامون حجم و زمان پاسخ حزب... مطرح است که کسی از آن اطلاع ندارد اما در این مورد می‌توان گمانه‌زنی‌هایی را مورد توجه قرار داد. در مورد حجم عملیات طبیعتاً نمی‌تواند در تبادل آتش و شلیک چند موشک و پهپاد خلاصه شود و تا وقتا پاسخ حزب... باید قاطع، دندان‌ک و بازدارنده باشد، اما در مورد زمان پاسخ باید به چند نکته توجه داشت: نخست آنکه در شرایط کنونی که ارتش صهیونیستی در حال آماده‌باش است، استفاده از عنصر غافلگیری امکان ندارد. دوم اینکه پاپ لئو چهاردهم، رهبر کاتولیک‌های جهان در سفر خاورمیته‌ای خود در ترکیه بسر می‌برد و قرار است سفر سه روزه خود به لبنان را آغاز کند. بدیهی است که مقاومت در این روزها به احترام پاپ می‌کوشد آرامش را حفظ کند، به‌ویژه که برخی محافل درخواست دارند پاپ به جنوب لبنان برود تا رنج‌های ساکنان روستاهای جنوب در اثر جنایات رژیم صهیونیستی را مشاهده کند. به قرار اطلاع، دولت لبنان از اسرائیل خواسته است در مدت حضور پاپ در لبنان عملیات تجاوزکارانه خود را متوقف کند ولی رژیم صهیونیستی این درخواست را رد کرده تا پاپ امکان بازدید از جنوب لبنان را نداشته باشد. تحول مهم دیگر، سفر بدر عبدالعاطی، وزیر امور خارجه مصر به بیروت است. هدف از این سفر دقیقاً معلوم نیست. شاید مصر اطلاعاتی پیرامون طرح عملیاتی گسترده رژیم صهیونیستی دارد و وی حامل هشدار به لبنان است. عبدالعاطی پس از ملاقات با نیپیه بری، رئیس پارلمان لبنان گفته است اسرائیل باید به تجاوزات خود خاتمه دهد تا ارتش لبنان فرصت انجام وظایفش را داشته باشد. اینک سؤال مهم‌تر این است که در صورت بروز جنگ بین مقاومت لبنان و ارتش صهیونیستی، آیا این جنگ در محدوده لبنان محصور خواهد ماند یابعاد منطقه‌ای به خود خواهد گرفت. احتمال قوی این است که جنگ، منطقه‌ای خواهد شد. از سوی دیگر تعدادی از هواپیماهای نظامی رژیم صهیونیستی سه شنبه شب هفته گذشته، در آسمان استان‌های جنوبی عراق تانزدیک مرز ایران به پرواز در آمدند. هر چند سخنگوی ارتش عراق اعلام کرد که این هواپیماها متعلق به نیروی هوایی عراق و در حال تمرین بودند. اما ظاهراً این موضع قانع کننده نبود و پس از آن، نیروی هوایی جمهوری اسلامی نیز مانورهای را در منطقه مرزی انجام داد تا نشان دهد که ایران در آمادگی کامل برای مقابله با هر تهدید احتمالی قرار دارد. با توجه به آنچه گذشت، می‌توان گفت که شیخ جنگ بر منطقه سایه افکنده و هرگونه اشتباه در محاسبات دشمن ممکن است نتایج وخیمی را برای منطقه و خود دشمن صهیونیستی به بار آورد.